

ПРОЦЕНА ЦЕНЕ У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ – SEEDEV ПРОГНОЗА

Р. Бр.	Пољопривредни производ	Просечна процењена цена / јединица мере	Интервал	Тренд
1.	Пшеница	160 €/тона (18,8 дин/kg)	+/- 2-3%	Пролеће - пад / јесен - раст
2.	Кукуруз	140 €/тона (16,45 дин/kg)	+/- 10 %	У зависности од залиха
3.	Соја	330 €/тона (38,77 дин/kg)	+/- 3 %	Очекује се благи раст
4.	Говеда и говеђе месо	1,9 €/кг (223,25 дин/kg)	1,86 - 1,95 €/кг	*
5.	Свиње и свињско месо	1,42 €/кг (166,85 дин/kg)	1,39 - 1,45 €/кг	Благи раст у првој половини године / пад због повећања произв.
6.	Кромпир	0.44 €/кг (52 дин/kg)	47 - 58 РСД	сезона
7.	Паприка	1.8 €/кг (213 дин/kg)	90 – 320 РСД	место продаје/ сезона
8.	Малина	делимично уговорена производња аванс 1.22 €/кг	*	50 – 70% просечне извозне цене (0,8 – 1 евро)
9.	Боровница	на нивоу цена из периода 2017 – 2019. године.	*	*
10.	Шљива	откупна цена шљиве остати на нивоу од 0.4 - 0.5 €/кг	*	зависи од времена понуде, сорте, квалитета...

АНАЛИЗА ПРОГНОЗИРАНИХ ЦЕНА

ПШЕНИЦА

Процена цене је заснована на следећим претпоставкама

- Род у свету 2019/2020 ће бити у границама промене последњих 5 година (+/- 2-3%)
- У другом кварталу ће се укинути царине од 100% на српске производе за увоз на Косово

Процена цене пшенице је да ће **просечна цена бити око 160 Еура по тони** са унутаргодишњим варијацијама где ће највеће вредности достизати пред жетву, а најниже у време жетве. Очекивања су и да ће цена у пролеће прво почети да се снижава као и да ће у јесен имати раст.

КУКУРУЗ

Процена цене је заснована на следећим претпоставкама

- Род у свету 2019/2020 ће бити на нивоу од +/- 3% у односу на предходну
- Приноси у Србији неће бити изузетно лоши

Цена кукуруза током 2019 би требала да буде већа од просечних претходних година пошто је потрошња у свету већа од производње и током 2019 године (продајне 2020) и што се залихе смањују. **Просечно би цена била око 140 Еура по тони** крећући се у интервалу од +/- 15 Еура. Неколико месеци пред жетву када стигну нови извештаји о светским билансима за 2020 цена ће да почне да заузима правац у зависности од њега.

СОЈА

Процена цене је заснована на следећим претпоставкама

- Род у свету 2019/2020 ће бити на петогодишњем минимуму
- Кина ће наставити да „паузира“ са производњом свиња због АСФ
- Царински рат између Кине и САД који ограничава промет сојом неће бити активиран

- Као последица добре производне 2019 године, раста цена током 2019 и очекивања раста цена у 2020 Србија ће имати површине под сојом барем на нивоу предходне године
- АСФ у Србији ће остати у границама контроле и неће значајније утицати на билансе сточне хране
- Србија неће током 2020 укидати мере забрана увоза ГМО соје
- ЕУ ће имати појачану потрошњу соје као последица задовољавања потреба за свињским месом у Кини

Процена годишње соје кретаће се од око 320 до 340 Еура. Имаће благи тренд раста до података о засејаности и очекиваних временских прилика у свету и код нас, када ће се формирати наредне процена за другу половину 2020. Ипак сва су очекивања да ће просечна цена бити благо већа него цена током 2019.

ГОВЕДА И ГОВЕЂЕ МЕСО

Процена годишње цене живе ваге говеда (као просек свих најважнијих откупних места у Србији) кретаће се од 1.86 до 1.95 Еура и просечно ће износити 1.9 Еура.

СВИЊЕ И СВИЊСКО МЕСО

Процена цене је заснована на следећим претпоставкама

- Производња ће се повећати као последица повећаних цена и очекивања
- Оствариће се процена УСДА да ће Кина наставити раст увоза и да ће он достићи 3.5 милиона тона у 2020 (током 2019 био је 2,6 милиона тона)
- Оставиће се претпоставка наставка раста извоза ЕУ у Кину
- Извоз Србије у Кину се неће десити у 2020 години а и уколико се деси он ће бити мали пошто неће моћи да се компанзују високи транспортни трошкови.
- Цена прасића у ЕУ ће остати на висока - преко 55 Еура/глави у првој половини године
- Цена сточне хране је на константном средње ниском нивоу већ дужи низа година и очекује се да ће тако и остати
- АСФ ће остати у границама контроле и Србија неће имати велике директне губитке као последица великог броја жаришта
- Србија неће уводити потпуне мере забране увоза свиња, свињског меса из ЕУ
- Наставиће се тренд ширења АСФ по Европи и нови региони ће бити обухваћени забраном увоза у Србију

Процена годишње цене живе ваге свиња кретаће се од 139 до 145 Еура и просечно ће износити 142 Еура. Имаће тренд раста у првој половини године. Повећаваће се производња због добре цене (али не претерано због скупих прасади) која ће довести до веће понуде него тражње (али не значајно да ће бити велик пад цене). Цена у ЕУ ће бити виша него у Србији али су очекивања да ће и у ЕУ да цена падне у последњем кварталу а онда се очекује пад као последица стабилизације.

КРОМПИР

Процена цене је заснована на следећим претпоставкама

- Тржиште кромпира се одликује великим осцилацијама и нестабилностима
- Производња има негативне трендове који ће се наставити
- Висока цена производње и велике неизвесности око кретања цене мотивише све више произвођача на прелазак у друге производње
- Недостатак складишних капацитета је већ годинама један од доминантних проблема
- Водеће земље произвођачи ЕУ су земље које имају највише складишног капацитета и оне углавном највећи профит остварују на крају периода чувања са очуваним високим квалитетом (пример Холандија)

- Притисак малопродајних ланаца за поштовање строгих услова и обавезно укључивање у „акције“ доводи до нестанка средњих произвођача, а и велики све више напуштају ову производњу

Не може се прогнозирати јединствена цена кромпира, јер варијације постоје у зависности од места продаје. **Процена годишње просечне цене кромпира на домаћем тржишту за наредних годину дана (фебруар 2020-фебруар 2021) износи 52 динара по килограму, односно 0.44 евра.** Цена ће се кретати, у зависности од доба године од 47 динара у сезони до 58 динара ван сезоне.

ПАПРИКА

Процена цене је заснована на следећим претпоставкама

- Може се очекивати раст производње који је вођен високим ценама неколико претходних година
- Растом понуде може доћи до мањег пада цене на домаћем тржишту, са друге стране тај утицај неће бити пресудан јер ће раст понуде проузроковати раст извоза
- Србија све више заузима простор на регионалном тржишту који настаје падом извоза Македоније, Албанија се бори за исти простор са Србијом
- Предност на извозним тржиштима је висока конкурентност квалитетом
- Раст извоза замрзнуте паприке ће се наставити, важна извозна тржишта су Словенија, БиХ, Аустрија, Немачка
- Раст тражње на домаћем тржишту вођен растом потрошње прерађевина, пре свега ајвара ће се наставити. Очекује се даљи раст броја малих и средњих прерадних капацитета. Пласман прерађевина је пре свега на домаће тржиште и регион

Код паприке се не може причати о јединственој цени на тржишту али за потребе ове прогнозе направљена је просечна цена за коју је прогнозирано кретање цене. Цена у великој мери зависи од места продаје (на зеленој пијаци, на кванташу, од куће, из њиве...), врсти паприке (бабура, шиља, ајваруша...), намени паприке (за свежу потрошњу, прераду, замрзавање, индустрију...).

Процена годишње просечне цене паприке на домаћем тржишту за наредних годину дана (фебруар 2020-фебруар 2021) износи 213 динара по килограму, односно 1.8 евра. Цена ће се кретати, у зависности од доба године од 90 динара у сезони до 320 динара ван сезоне.

МАЛИНА

На цену малине у 2020 највећи утицај ће имати

- Пад тражње замрзнуте малине у ЕУ 15 који има даљи тренд пада што се огледа у малим бројем упита за малином из Србије
- Прецењена цена у 2019. која је била последица смањеног рода, различитих метода притиска МПШВ на откупљиваче, притиска произвођача и јавности. На основу просечне цене извоза у 2019., велике су шансе да ће сектор прераде бити на губитку и да је извесно да ће се поновити сценарио из претходних година кад нису имали простора да плате цену коју су платили претходних година (у овом случају 2019).

Анализе показују да просечна откупна цена је 50 – 70% просечне извозне цене што би у тренутним вредностима извозне цене чинило 0.8 до 1 евро. **У јануару 2020. одређене компаније које имају делимично уговорену и производњу и продају закључилвале су уговоре на авансе од 1.22 евра/кг.**

БОРОВНИЦА

Нема сигнала промене тј смањења тражње боровнице на глобалном или ЕУ15 тржишту. На основу тренутне тражње, цена ће остати на нивоу цена из периода 2017 – 2019. године тј. цене на кванташкој пијаци су се кретале од 400 до 1000 динара. Цена откупа код хладњача је ишла од 190 до 300 динара.

ШЉИВА

Тренутно, нема индиција да ће се тражња за шљивом врсте *П. доместица* повећати, поготово на тржишту свеже шљиве на којој превладава врста *П. инситита* захваљујући врло конкуретним сортама које се стварају у приватним компанијама у оквиру риватних оплемењивачких програма и постају конкурентска предност на тржишту. Супер маркети тј продаја воћа у супермаркетима у највећој мери је допинела овој диверзификацији и сталним променама сорти које одговарају на захтеве и навике потрошача. С друге стране изван је добар тренд тражње замрзнуте шљиве. Очекивања су да ће просечна откупна цена шљиве остати на нивоу од 0.5 до 0.6 УСД. Наравно треба имати у виду да је производ под именом шљива као производ не постоји. Свака понуда шљиве на тржишту разликује се као што је поменуто у зависности дали се ради о свежем воћу или прерађеном. Надаље, цена зависи и од времена понуде, сорте, квалитета, канала продаје итд.